Олег Проців

Мисливські пристрасті довкола коаліційної угоди

Відшуміли бурхливі події зими 2013-2014 рр. Суспільство обрало нового Президента України та переобрало Верховну Раду України. Для визначення суспільного вектору розвитку суспільства (економічних, соціальних, політичних, гуманітарних аспектів) новообраними депутатами укладено компромісний політичний продукт – «Коаліційну угоду», яка в ідеалі повинна була б задовольняти всі прошарки суспільства. При організації мисливства заторкується багато суспільних інтересів: мисливців, власників земельних ділянок, держави тощо.

Реформи, спрямовані на європейський вектор розвитку у суспільстві, вселяють надію на великі зміни. Основною тезою реформ було те, що довгоочікувані зміни здійснюватимуть через запровадження законодавчого супроводу, інституційних змін, підходів у правозастосуванні тощо. У кожному міністерстві запроваджено навіть посаду заступника міністра по Євроінтеграції, на гора почали виходити законні та підзаконні акти. Заслуговує на увагу законопроект «Про внесення змін та доповнень до деяких законодавчих актів України (щодо удосконалення законодавства у сфері мисливського господарства та полювання і боротьби з браконьєрством» від 30.12.2014р., реєстраційний номер 1687[1], внесений народним депутатом України А. Л. Палатним (партія Блок Петра Порошенка). Звісно, виходячи із приналежності депутата до коаліційної більшості, цей законопроект повинен відповідати принципам коаліційної угоди, яка визначає, що на відміну від адміністративного керування економікою ми переходимо до конкурентноспроможної економіки. Проте у зазначеному законопроекті при наданні у користування мисливських угідь застосовується все той же адміністративний принцип, коли рішення приймають виключно органи державної виконавчої влади – обласні державні адміністрації. Крім того,

[1] http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=53281

необхідно отримати погодження в обласних радах та обласних управліннях лісового та мисливського господарства. Тож як бачимо, такий механізм лише посилює функції державної виконавчої влади і суперечить принципу децентралізації та дерегуляції влади шляхом передання більших функцій органам місцевого самоврядування та усунення чиновництва від прийняття рішень, функцій у сфері економіки. Більше того, не передбачено діючу норму щодо погодження власників/користувачів земельних ділянок.

Запропонований у законопроекті механізм надання у користування мисливських угідь суперечить п.6.1. Коаліційної угоди, що передбачає виконання у 2015 році взятих на себе коаліцією зобов’язань: усунення дублюючих функцій при прийнятті управлінських рішень, або делегування окремих функцій держави саморегулівним організаціям. Крім того, п.1.2. угоди передбачає усунення надмірного регулювання господарської діяльності через зменшення кількості документів дозвільного характеру. Слід враховувати поки ще й той факт, що Україна за рівнем корумпованості займає 142 позицію зі 175 країн[2], що дає розуміння підходів при прийнятті рішень щодо надання у користування мисливських угідь. Власне прийняття рішення щодо надання у користування мисливських угідь кількома органами державної влади та місцевого самоврядування не лише посилює корупційну складову, але й породжує кругову безвідповідальність.

Суспільство пересвідчилось, що ласі ділянки мисливських угідь безоплатно знаходяться у користуванні нашої «аристократії» (прокурорів, чиновників, олігархів). Те, що право на користування мисливськими угіддями є товаром, вже давно примітили чиновники, роблячи на цьому бізнес. Отримані у безоплатне користування мисливські угіддя в подальшому перепродаються за цінами, що вимірюються у сотні тисяч євро.[3] У деяких областях органи державної влади приймали рішення про надання у користування мисливських угідь після подання претендентами бізнес-плану, які обіцяли з області зробити

---

[2] http://ti-ukraine.org/corruption-perceptions-index-201426
[3] malin-portal.net/gazeta-zv/835-13-135-3

«Мисливські Васюки», але плани на мільйони гривень так і до цього часу не реалізовані.

У новому законопроекті запропоновано взагалі відмінити діючу статтю 24 ЗУ «Про мисливське господарство та полювання», що користування мисливськими угіддями є платним. Це аж ніяк не буде сприяти виконанню положень коаліційної угоди щодо подолання бідності. Норму щодо внесення оплати за мисливські угіддя, визначена ще з 2000 року, тобто, з часу прийняття закону, відтерміновували тричі. Зрозуміло, якщо більшість народних депутатів, або мала у власності мисливські господарства або любила полювати, то питання перенесення терміну оплати вирішувалось позитивно. Якщо ми йдемо до Європи, то там мисливські угіддя надаються у користування виключно на платній основі. Зокрема, у Німеччині, площа якої є на третину меншою за Україну, оренда мисливських угідь складає 340 мільйонів євро. Оплата за користування мисливськими угіддями незаможним власникам земельних ділянок зняла б соціальну напругу в Україні.

Хоча з 1 січня 2015 року вступила в дію вимога щодо оплати за користування мисливськими угіддями, до цього часу підзаконним актом не визначено механізму реалізації, а саме: спосіб, вартість оплати тощо. Із скасуванням плати за користування мисливськими угіддями у статті 27 законопроекту встановлюється новела, яка законодавчо закріплює право на покриття витрат на ведення мисливського господарства з бюджету для багатих власників мисливських господарств. Тож замість того, щоб бюджетні кошти спрямовувати на збільшення мізерних зарплат та пенсій в Україні, де бідними себе вважають 65% населення[4], вони, без сумніву, потечуть у кишені людям, наближеним до влади. Хто зможе проконтролювати використання бензину на проведення рейдів для боротьби з браконьєрством, згодованих кормів дичині тощо. Папір під актами все витримає.

---

[4] www.bbc.co.uk/ukrainian/business/2013/08/130819_poverty_ukraine_az

Як показує аналіз бюджетного фінансування мисливського господарства встановлена чітка кореляція збільшення бюджетного фінансування збільшує збитковість мисливського господарства. У першому півріччі 2015 року коаліційна угода п. 2.3.3. передбачає скорочення кількості адміністративних послуг, а п. 2.3.1. передбачає їх делегування органам місцевого самоврядування. Однак, у запропонованому законопроекті ці вимоги зовсім не відображені. На мою думку, слід відмінити надання такої адміністративної послуги як контрольна картка обліку добутої дичини та порушень правил полювання, яка крім незручності для мисливців жодної функції не виконує. Залишилось й поза увагою автора законопроекту встановлення вимоги щодо відшкодування збитків, завданих мисливськими видами тварин сільськогосподарським виробникам. Дана вимога визначена у мисливських законодавствах всіх країн Європи і сприяє соціальній захищеності найбідніших верств сільського населення.

Потребує також детального аналізу наказ Мінагрополітики «Про затвердження Порядку планування, використання та обліку власних надходжень Держлісагентства України, Республіканського комітету АР Крим з лісового і мисливського господарства та обласних управлінь лісового та мисливського господарства». Фактично на користувачів мисливських угідь накладено ще один податок, які вони повинні сплачувати при отриманні бланків на право добування ліцензійних видів тварин. І хто б Ви думали найефективніше їх використає? Це – чиновник навіть не обласного масштабу, а столичного. І цей наказ видається під постійні заклинання «децентралізація, дерегуляція». Для вирішення даної проблеми мною подано звернення до Міністерства юстиції України, яке листом від 16.12.2014р. № П-23012/10/ мені повідомило, що по цьому питанню доцільно звернутись у Державну службу з питань регуляторної політики та розвитку підприємництва. За порадою Міністерства юстиції направив у дану службу запит, на що отримав відповідь, що даний наказ Міністерства аграрної політики України і без мого подання розглядався, але його розгляд не входить у компетенцію даного державного органу, без роз’яснень щодо уповноважених органів державної влади на

розгляд даного питання. Добре, що на офіційному сайті служби красується гасло «Створимо середній клас, захистимо легальний бізнес». Тож попри гасла децентралізації та дерегуляції виявилось, що нею з центральних органів державної влади практично нікому й займатись. Одні – зайняті, за яким алгоритмом чиновникам ділити кошти, а інші пояснюють, що всупереч гарним гаслам у них немає повноважень.

Я цілком згоден з тезою, що Україна на даний час має два фронти – це східний, на якому воюють, і тил, в якому куються добробут не лише для олігархів, але й для простих громадян, гарантія соціального захисту, національна реалізація. І лише тоді, коли до нас приїжджатимуть гості, щоб добути гарну дичину, побачать нашу заможність, соціальний захист, тоді й Крим повернеться в лоно України, а бути українцем стане престижним. На разі у галузі мисливства ситуація не лише не покращилась, але й на прикладі констатованих випадків лише погіршилась.

Мисливці з надією дивляться в майбутнє і вірять, що реформи прийдуть і в галузь мисливства.

Проців О.Р. Мисливські пристрасті довкола коаліційної угоди / Олег Проців / Полювання та риболовля. – 2015. – № 2 (160) лютий. – С. 4.